

BARCS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer vasárnap.	Felelős szerkesztő és kiadó: Skríbanek Géza.	Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 ft Nyilttór sora 20 kr. Hirdetések nagyság szerint.
---	---	---

A pestisről.

Irta: Dr. Siklósi Albert.

Az egy évtized előtt Astrakánnak Vetljanka nevű falvára terjedő pestis Európát igen kevésbé izgatta fel. S a mily undorító barbár az orosz kormány elfojtási kísérlete, hogy a százezer kozák által körülzárolt falut szőröstül-bőröstül felperzselte, oly radikális is volt. Nem hitte senki, hogy ezen rég feledésbe ment járvánnyal újra kelljen foglalkoznunk. A legterjedelmesebb orvosi tankönyvek csak annyit említenek felőle, mint bármely lexikonszerű, rövid kivonat. Nagy események alkalmával a Sibyllák mindig megszólamlanak. Németország legkiválóbb politikus publicistája látva, mint rágódik Gross Wien a németek által már rég elrugott antisemitizmus csontján, ily jóslatszerű nyilatkozatra fakadt: **Von denen wird noch die Pesth ausgehen**, a mit Luegerék természetes úgy magyaráztak, hogy **Budapesth**. A parlamentar anarchia alkalmas talajában: Gross Wienban tehát új életre ébredt a pestis bacillus, mely most egész Európa józanul gon-

dolkodó elméit rettegéssel tölti el, mert minden ajk csak azt kérdi, mint fog ez végződni? A loyális és szépen hangzó szaknyilatkozatok a rettegőket nem elégitik ki, lám a legujabb és sokat vitatott álláspont szerint határozottan tagadják, hogy a pestis-beteg egyszerű érintése fertőző volna, pedig a tudomány vértanujának, Dr. Müller fertőzése direkt érintkezésre vezettetik vissza. S ha a pestis valamely helyre behurczoltatott, első időben csupán elszórt módon lép fel s később fajul epidemiává, mely azután azon helyen hosszabb időn át is fennállhat. Szóval, ha a nép nem ismeri közelebbről e legrettentőbb módon gyilkoló járványt, de rémes hire fennmaradt s nem esoda, ha a rémület megnyilatkozása a szokottnál is határozatlanabb módon nyilvánul.

Mózes a pestist jól ismerte, mert népeit így rémitgette: ha nem tartjátok be vallásotok ígéit, rátok jön bünteteskép egy betegség . . . mely teljesen azonos a pestissel, sőt a zsidó hagyományokban ennek határozott megnevezésére akadunk; így tehát valószínű azon történelmi tény, hogy az a szomszéd országokban endemicusan

(belterjileg) uralkodott, Jeruzsalem csak Mózes kitünő hygienicus törvényeinek betartásával menekült, azért volt a pestis állandóan réme a vallástörvény szegésnek s okozója a zsidók separatisticus törekvéseinek. A Thukidydes által leirt Kr. sz. e. 5-ik században uralkodott atheni pestis a lakosság negyötöd részét pusztította el. A leírás szerint a leghorzalmasabb kép tárul elénk, Athen körül a sok takarítatlan hulla következtében borzasztó bűz volt. Libyában, Syriában és Egyiptomban már a keresztény számítás előtt régen ismerték. Lepsiusnak a hieroglyph megfejtések alapján irt egyiptomi halottkönyvében a pestis minden tünete le van írva. A történetírás azonban csak a VI. sz. óta ismeri az egész Európára elterjedt Justinian féle pestis óta. A középkorban, sőt az ujkor első századaiban a járványos betegségek közt a legrosszabb híre volt. A XIV. sz.-ban Európa egyetlen országát sem kímélte meg, s oly borzasztó pusztítást vitt véghez, hogy Hecker körülbelül 30 millióra becsüli az Európában elhaltak számát. A ferenczrendi szerzet egymaga mintegy 140,000

T Á R C Z A.

Cziprus-ág

melyet III. Béla magyar király ravatalára örök hálája s kegyeletes hódolata jeléül tesz a magyar ciszterci rend.

1898.

Mily ádáz, mily kegyetlen végzet ez,
Mely egy nagy nemzetet gyászba dönt,
Fájdalmával királyi szűt sebez,
S egy szent családra bűt hoz s gyász
[özönt!?

— Ujból temetni a dicső királyt,
Kinek jó lelke régen égbe szállt,
Hogy nyerjen új lakot a holt tetem,
Hol majd örökre békében pihen.

Nem végzet ez, nem! . . . Isten uja int,
Hogy újra elsirassuk a dicsőt,
S ujból átszenvedjük a néma kint,
Mikép ő apáink, temetve őt . . .
Az Úr int, hogy sok századok után
Ismét könyezzünk gyászravatalán

S mit rajt' a sors vágott, a mély sebet,
Hegessze bé a hála s kegyelet.

Mert érhet-e fájóbb és égetőbb
Seb egy királyi porladó szívet,
Mint ha feltépik rajt' a szemfedőt,
S nyugodtan álmodnia sem lehet?
Kegyes királyunk, Béla! tenszived
Átszenvedé kinjával e sebet! . . .
A pusztasóhaj itt hiú, kevés; —
Egy balsamir van: az **engesztelés!**

S ma ez engesztelés szent napja van . . .
A nagy királyutód s a nemzedék
Együttéreznek a fájdalomban;
Szemökben a bú tűz-gyémántja ég . . .
A nagy királyé a királyhalott,
Porának ő állit új sirlakot,
S a nemzet keble mély keservivel
Kiséri békés nyughelyére el.

Dicső királyunk! ki koronádnak
Erényeiből szerzél glóriát,
Melynek sugári napokká válnak,
Örök időkre fényt árasztva rád:
Koronád egy új gyöngygyel lett e nap

Fényben dicsőbb, értékben gazdagabb;
Mert az nemes szívedben született. . .
Ez igaz-drágagyöngy: a **kegyelet.**

S te nemzetem! midőn megtiszttelel
Jó Béla ő királyunk hamvait,
Hidd el, dicsőbbé tesz e tisztelet,
S fönsége által áldva boldogit.
Oh mert csak úgy boldog, dicső a nép,
Ha drága, megszentelt ereklyekép
Szíve szentélyén hordja ő sinek
Emlékeit s hűséggel őrzí meg.

. . . Im áll a ravatal; . . . rajt' hamvveder,
Keblében a király-ereklyecsont.
Körötte a magyar nép szíve ver
És bánatos szeme bus könyet ont . . .
S fölzeneg a gyászos ének: „Requiem!”
Nyugalma hogy esendes, boldog legyen!
Az ájtatos fohászt, a hő imát
Az ajkáról szerafok veszik át . . .

De bár közös a fájdalom, a köny:
A bú tövise **minket** sebez meg,
S a legfájóbb köny is, mely mint özön
A hű kebelből árad, a **mienk** . . .

papját vesztette el. Ez időből származik a német nyelvben klasszikusan megörökített jellemző mondás: die Luft ist verpestet. Hazánkban az utolsó pestisjárvány e század elején, Erdélyben pusztított, de már nem volt oly súlyos jellegű, mint az előzők. Már most, ha annak okait kutatjuk, miért vesztett ki a pestis lassankint Európából? és miért uralkodik endemice ott, hol a nyomor a piszok tanyázik egészségtelen talaj, hiányos esatornázás, túltömött, rosszul szellőztetett lakások mellett? megtaláljuk egyszermind a prophylaxis egyedüli biztos célra vezető módját azon hebizonyított okozatban: hogy Európában az egészségi viszonyok javultak és azokat céltudatosan tovább is javítani kell! Ennek pedig egy általánosabb és egy szűkebb körű módja van. Az első a társadalom, kormányok hivatalos feladata, a másik pedig tisztán egyéni. Nem célozom az általános jólétet előmozdító törekvéseket akár socialistikus, akár néppártilag kápráztató színezetekben festeni, hiszen ez egy szerény munkásélet keretén tulesik, de igen is hozzájárulhat mindenki közülünk az egyéni ovakodás szempontjából megkívánható szigorú szabályozott életmód-, lakóhelyek kellő szellőztetése-, szóval a közegészségügy életfeltételszerű kelléke a: **tisztaság** előmozdításához. Ehhez pedig közegészség iránti fogékony generatio kell, melyet nem alkalomszerű miniszteri rendeletekkel, hanem eleve már az iskolában kell nevelni. Megérjük még azt az időt, hogy a nemzet napszámosságának, — a lelkes tanítói kar révén — a közegészségtannak általánosabb tanításával nemesak a

pestis, de más fertőző betegségek is lassankint kiveszni fognak. Azt mondják illetékes tényezőink, hogy fejlett közegészségtani viszonyainknál fogva nem kell félnünk a tisztán baccillus kultúrákkal való vigyázatlanság és nem specialis járvány folytán fellépett bécsi pestistől. De ha mégis, — ments Isten tőle, — meggyünkben is fellépne, a legtöbb áldozatot kétségtelenül a horvátország lakta falvakból ragadna ki, mert ezek viszonya a magyarság, különösen a református helységekkel szemben csaknem olyan mint a Kinában lakó európai a köznéppel szemben; míg a jól szituált, kényelmet, tisztaságot élvező európaiak közül alig betegszik meg egy-kettő, addig a kedvezőtlen közegészségi viszonyok közt szinylődő kínai köznép ezerszámra hullott. A fertőző betegségek, ide számítva a tüdővész is statistice horvátország lakta falvainkban uralkodnak legjobban, a testi degeneratio pedig sorozások alkalmával tűnik ki. Minden eshetőség lehető megelőzése szempontjából kell, hogy ezen említett falvak közegészségének javítása a figyelem tárgyát képezze. A pestis mérge iránt a kisebb szervezetű állatok fogékonyabbak, azért ejtette úgy rémületbe a hatóságot két inficiált patkány szökése. A Kantonban lefolyt nagypestis epidemiát előzőleg patkányok, egerek ezrei hullottak el e betegségben. A pestis kórképeinek kezdődő szakca ép olyan, mint más fertőző betegségé. A lázas szakban szokott fellépni a tüdőgyulladás és csak azután kezdődnek a tulajdonképeni jellemző mirigydaganganatok és ezek gennyedése a legveszedelmesebb szak. Nem rit-

kán a bőrben vérzések lépnek fel, melyek ha kiterjedtek, szolgáltatóják az alapot a fekete halál elnevezésre. A gyógykezelés sajnos nem sokat tehet. Az általában kilenczven százalékos halálozás a járványok enyhébb, vagy súlyosabb fellépése szerint módosul. Kitasato és Jersin nevű japáni, illetőleg francia tudósoknak sikerült volna a pestis ellen-szerét feltalálni. Adja a jó ég, hogy ne szolgáltatassék alkalom ezen ellenszer értékének megítélésére.

Tanítók gyűlése.

A n. atád-barcsi egyesült járásköri tanítóegylet f. hó 27-én Bolhón tartotta őszi rendes közgyűlését, Vecsey Sándor elnöklete alatt. A közgyűlésen impozans számmal jelentek meg az egylet tagjai, s több meghívott tanügy barátok s köztük lapunk szerkesztője is. A közgyűlést az iskola nagytermében kevéssel 10 óra után nyitotta meg Vecsey elnök, ki először is meleg szavakkal emlékezett meg szeretett királynénk tragikus haláláról. Ezután üdvözölte a megjelent vendégeket és tagokat, a gyűlést megnyitotta.

A tárgysorozat a következő: 1. Gruber György bolhói tanító gyakorlati tanítása. 2. Tranger György bolhói tanító „Ismétlő iskola, vonatkozással a gazd. ismétlő iskolára” ezimen értekezett. 3. Gróf Mihály barcsi tanító A „gazd. ism. iskola tanterve és tankönyve az általános ismétlő iskolában” ezimen tartott felolvasást. 4. Vecsey József darányi és Lengyel Géza vizvári tanítók az irva-olvasás legsikeresebb tanmódját, a tanítás ezen legújabb és legjobb módozatait mutatták be. 5. Héjjas Zsigmond komlósi ev. ref. lelkész ajándékkal adja a körnek a Term. tud. közlöny 1897. év folyamát. 6. Könyvtárnok jelentése. 7. Elnök indítványára, a korpötlék ügye közös ügy lévén, megkeresetik az országos tanítói bizottság,

Robert fainak, te jó király!
Házát, hazát és templomot adál,
S midőn őket kegyedbe fogadád,
Családod lön e szerzetes család.

S mily boldogító, fenséges csoda! . . .
Az ősi, szent kolostorok közül,
Miket Robert családinak ada
Királyaink jósága örököül:
Zirc és Pilis, Pásztó és Szent-Gotthard
Állták ki a vihart, a vészes árt.
A többi? . . . óh úgy fáj a gondolat, —
Romokba dőlt a vész sulya alatt.

E négy apátság, Béla! tenműved . . .
E szent lakokból áradott: a hit,
Mely lelkeinknek üdvöt ad, s szívet
Erényekért lángolni megtanít;
A tudomány, mely az ész homályát,
Ragyogva, égi fényvel hatja át;
A munka, melynek verejtékiből
A földi jólét szép virága nő.

S hullott a hit igéje, mint a mag.
Termő talajjára lett a kőkebel:
A szent erények fölvirágoznak,
Fenséges illatárt terjesztve el;
Tisztult az érzélem, tágult az ész,
Nemes versenyben izzadott a kéz,

Óh mert megáldá Isten a magot,
Ezerszeres áldás-termést adott.

A munka bére; tiszta öntudat,
Mely minden kínos, szanynál többet ér,
Dicsőít meg ősapánkat,
De téged, Béla! az érdembabér.
Hisz' hogy küzdhessenek szépért, nagy-
(ért,

Te jelöléd ki a szent pályatért,
S hogy keblök lángja ne hamvadjon el,
Te hevitéd szíved kegyelmével.

Ez érdemid örök emlékeül
Oltárt emelt szíven a négy család,
Hogy bémutassa majd szünetlenül
Hálája legnemesb áldozatát . . .
Oltár és hála! . . . Im az örökség,
Melyet áldott nagy ősinktől nyerünk! . . .
És áll az oltár, . . . s rajt' nyolcz szá-
[zadok

Során a hálatűz fönnen lobog.

S midőn e szent gyászünnepe felénk
Sugárzanak a multnak napjai:
Mi is, ősi Zirc családja, eljövénk,
Téged, jó Béla, újra áldani.
Jövénk, hogy lelkünk mint őrszellemed
Örökre virraszson sírod felett,
S szívünk a végtelen időkön át

Buzgón rebegje e forró imát:

„Királyok Istene! királyszolgád
Lelkének óh add meg az égi bért;
Adj neki üdv sugarából koronát
Jó tettéért, dicső erényéért; —
Porának adj örök békés lakot,
Mig álmából felkölti angyalod; —
S ha jó az ébredés, kegyesen add:
Fénylő testben láthassa arczodat!” . . .

S míg így imádkozunk, királyatyánk!
Hálánk jeléül hoztunk koszorút,
Becseseb ajándokot a hív család
Szentelt hamvadra tenni ugy se' tud.
E koszoruban mindenegy levél
Egy szent ígéretet, esküt beszél:
„Míg egy magyar cisztercita leszen,
Emléked áldja, s őrszi nagy hiven!”

— — — De hála néked is, dicső király!
Hogy rendeléd e felséges napot
És fenkölt szellemed sugárinál
Mi is leróhatók a szent adót.
S midőn szíved trónjánál hódolunk,
Az égbe fölrepül imaszavunk:
„Ki ősed emlékéit így tiszteléd,
Örök dicsőségben éljen neved!!!”

Mészáros Amand.

hogy hasson oda, miszerint az összes tanítók állam segélyvel kapják meg a korpótlékaikat. 8. A jövő gyűlés helye Csokonya. 9. A jövő gyűlésre egy bizottság dollgozók ké egy javaslatot a nyugdíjügyben, tekintettel a közelgő nyugdíjrevizóra. E bizottságba bevásztattak: Lengyel Géza (Vizvár) Arany Bálint (R. Ujlak) és Gróf Mihály (Barcs) tanítók. 10. Szalóky Dániel (Csokonya) tanító ajándékozta a körnek: „Erdély” 1897. évfolyamát és a csurgói áll. tanító képző intézet. 25 éves történetét. 11. Elnök kéri a megjelent felekezeti tanítókat, a mai gyűlés vendégeit az egyletbe való belépésre, hogy összetömörülve egyesült erővel küzdhessenek a szent cél érdekében.

Egyszóval a lefolyt közgyűlésről elmondhatjuk, hogy tárgysorozata magas nívón állott s a közgyűlést az egylet szeretve tisztelt elnöke, Vecsey Sándor, nagy ismeret körével, tapintatos, bölcs odaadással vezette. A korpótlékról, mely a közgyűlésen érdekes vitára adott alkalmat, mint aktuális tárgyról lapunkban közelebb bővebben megfogunk emlékezni. Társas ebéd.

Közgyűlés után 1 órakor a közgyűlésen megjelentek s más érkezett vendégek társas ebédre gyűltek össze a helybeli nagyvendéglőben. A menu igazi magyaros ételekből állott, mint halpaprikás, kirántott hal, réce pecsenye s turós csusza, melyek mind izletesen kerültek ki Laskenbacher vendéglőkonyhájából. Jó ételek, italok, s cigányzeno mellett kitűnő hangulatban mulatozott a társaság. Sziporkázó élecek s szellemes felköszöntőkben természetesen nem volt hiány. Felköszöntőket mondtak ugyanis Vecsey elnök a megjelent vendégekre, Palkovich Sándor intéző a tanítói karra, Gróf Mihály az egylet kitűnő elnökére, Máté Lajos viszontai lelkész a régi és új tanítói generációna, Héjjas Zsigmond komlósi ev. ref. lelkész Skribanek Adolf labócsai körorvosra, e lapok szerkesztője a Dráva mentén magyarosító tanítókra. Szóltak még: Héjjas Dániel, Lengyel Géza, Vecsey József Gundy Károly stöbben.

A kedélyes társaság a legjobb hangulat mellett csak a késő délutáni órákban oszlott széjjel. Mindenki a legszebb emlékeket, édes reményeket vivén magával haza a lefolyt közgyűlésről. Kívánjuk is, hogy a magyar tanítóknak, a nemzet e buzgó napszámosainak jövője mihamarabb felvirágozzék!

Hirek.

— **A szuloki-dohánybevaltó hivatal** felől nem rég az a hír keringett, hogy az állam beszűnteti. Beszűntetése azon okból történt volna, mivel Szulok termelő vidéke kevés s különben is egy nagyobb termelő központ: Barcs közelében van s így ennek közelében még egy bevaltó hivatal oly kevés termelő vidékkel csak kárára lenne az állampnak. Ujabbban azonban illetékes helyről arról értesülünk, hogy az állam mégis meghagyja a szuloki dohánybevaltó-hivatalt, oly módosítással, hogy még néhány dohány-termelő községet csatol hozzá. Így hát a dohánnyáról híres Szulok, nem lesz bevaltó hivatal nélkül s szorgalmas német lakói továbbra is a régi kedvvel kultiválhatják a dohány-termelést.

— **A biciklik világából.** Köztudomású dolog, hogy a biciklik nem szűnnek meg folyton újabb és újabb javításokat eszközölni, hogy a céljuk minél megfelelőbbek, minél praktikusabbak legyenek! Egyik, hogy minél könnyebb legyen, másik, hogy minél gyorsabban menjen, a harmadik ismét más fészát kutatja ki, hogy aztán miat reklámot drága pénzen értékesítsen. Ez alkalommal ismét a bicikli gyorsabb járásának fokozásáról van szó s a feltaláló fiatal mechanikus Fischer Antal nevű barcsi születésű egyén. Rajzban volt alkalmunk látni ezen újabb biciklit, a melyen látható a gyorsítás eszközlésére, hogy a többitől eltérőleg 2 sokszorosító láncot visel, melyek közül egyik a kerék elő részén függőleges irányban van elhelyezve. Ezen új kerék állítólag egy pedálynomásra 20 métert halad előre, a mi bizony eddig páratlan eredmény. Fischer — mint halljuk — a szabadalmat már megváltotta Magyar, Ausztria és Németország részére, s ha találmánya tökéletes lesz, úgy Barcsra szándékozik jönni gyárat nyitani. Adja Isten, hogy sikerüljön Fischer találmánya, mely a magyar iparnak dicsőséget, Barcsnak kereskedelmi forgalmat s Fischernek sok pénzt hozna, de végig sajog keblünkön egy bús érzet, hogy nem más ez, mint egy szegény embernek valósulatlan édes álma.

— **Czippus-ág.** Ily czim alatt irt Mészáros Amand egy lendületes remek szép alkalmi ódát III. Béla magyar király ravatalára örök hálája s kegyeletes hódolata jeléül a magyar cistercita rend nevében. A kötemény, mely sajnálatunkra mult számunkból helyszüke miatt kinaradt s csak most mutathatjuk be olvasóinknak — album alakú füzetben jelent meg Hornyanszky Viktor könyvnyomdájában merített hollandi papíron rendkívül elegans kiállításban, mely méltán dicséretére válhatik Hornyanszky könyvnyomdájának.

— **Szerencsétlenül** esett le a napokban a kocsirol Henézi barcsi földműves 4 éves kis fia. Ugyanis a kocsit a lovak elragadták s a kis fiu a kocsit alá esett, s több helyen kisebb nagyobb sérülést s koponya-ésont repedést szenvedett.

— **Magyar hölgyek részvét-albuma.** Az „Előkelő Világ” szerkesztősége a legelső magyar asszony elhunyt alkalmából remek kiviteli részvét-albumot szerkeszt a magyar hölgyek aláírásával. A részvét-album stílizált ezüsttokba illesztve, fekete selymes papirusz lapokra lesz nyomva. A külső fehér selyem alapot a Felséget ért csapás és a magyar nők gyászát ábrázoló allegorikus festmény fogja ékíteni, melynek megfestésére, valamint a részvétirat megírására magyar író és festőnk számára pályázat hirdettetik. Az albumot előkelő hölgyekből álló küldöttség fogja átadni királyi felségének. Az „Előkelő Világ” októberitnegyede óta két kiadásban jelenik meg. Finom merített papíron való kiadás ára egész évre: 20 frt, egyes szám ára 50 kr, a rendes kiadásé fényezett papíron egész évre 8 frt, egyes szám ára 20 kr. Az „Előkelő Világ” szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VII. kerület, István-ut 32. b)II e. ajtó 27.

— **Emlék a királynénak,** Elhunyt nagyasszonyunk iránti kegyeletét méltóan örökölteti meg Torontál-Erzsébetlak róm. kath. hitközsége, a mely a hivek össze-

rakott filléreiből Erzsébet királynénak emlékére a „Budapesti szivattyu- és gépgyár részvénytársaság (ezelőtt Walsér Ferencz)” jóhirü harangöntődjében egy körülbelül 400 kgros harangot rendelt meg, a melynek egyik oldalára magyarországi Szt.-Erzsébet, a másik oldalára elhunyt királynénk dombormű képét önteti megfelelő felirattal.

— **M. kir. osztálysorsjegyek.** A ki osztálysorsjegyeket akar vásárolni, az forduljon közvetlenül a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank váltóüzletéhez (Budapest, Dorottya-utca 1.) Ez az intézet minden tekintetben legnagyobb biztonságot nyújthat. Miatán közvetlenül a kiadás előtt (1898. november 17-ikén és 18-ikán) az említett pénzintézet rendszerint tul van terhelve megrendelésekkel, a mennyiben a közönség nagy része ezen előkelő intézettől szerzi be sorsjegyeit, ajánlatos lesz a sorsjegyeket nála már most megrendelni, a mig a készlet el nem fogyott.

— **Páratlan kedvezmény. Hölzel és Hacker** elsőrangú férfi-, női- és gyermek-czipőraktárban (Budapest, VII. Erzsébetkörut 58, a Royal szállodával szemben) minden 5 frton felüli vevő — deazára a kitűnő, szolid és olcsó árúknak — a „Nemzetközi biztosító társaságtól” ingyen kap egy 2000 koronáról szóló életbiztosítási kötvényt, mely haláleset, baleset, munkaképtelenség és rokkantság esetére is érvényes. E hallatlan kedvezmény a Hölzel és Hacker cég kizárólagos joga, úgy hogy más czipőraktár e kedvezményt nem nyújthatja.

— **Börszékek és karszékek** valódi bőr bevonattal most nagyon elterjedtek és divatosak, mert a legczélyszerűbbek és legtartósabbak. Készítője Kendi Antal Budapesten, IV. Károly utca 2 sz., ki a legjutányosabb árban szállit vidékre és kívánatra képes árjegyzéket is.

— **Szerencse föl!** Ily czimü ismeretű lap jelent meg Fekete Károly a m. osztálysorsjáték főelárusítójának (Budapest, VI. Andrassy-ut 10) kiadásában, mely képes illusztrációkkal ellátott czikkeben ismerteti az osztálysorsjáték intézmenyét. Ezen érdekes tartalmu lapot egy levelezőlapon kifejezett óhajra bárki ingyen és bérmentve kapja meg. A III. sorsjátékra vonatkozó rendelkezések ezen elsőrangú főelárusító által gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

— **Budapesti gabonátörséde.** (Reich Jenő és társa heti jelentése.) Az időjárás nagyobb rész borus és esős volt, a csapadék az egész országra kiterjedt. A vizálás ismét emelkedett. A külföldi piacok üzletmenetét illetőleg, az irányzat mindenütt szilárd és a készáru iránt növekedett az érdeklődés. Nálunk az irányzat szintén szilárd, s az összes gabonaczikkekben jó a kereslet. Az árak az összes czikkekből emelkedtek és csupán a hét végével lanyhult el a hangulat. Buza fokozatosan 25—30 krral magasabb árak mellett mindig nagyobb tételekben került eladásra és egyes napokon a forgalom tekintélyes terjedelmet öltött. Rozs főleg a fogyasztási céljaira szintén jó keresletnek örvendett; az ára 30 krral emelkedett. Minőség szerint 8.—8.15 frtot fizettek. Árpa (takarmány és hántolási czelokra) emelkedett; 6.50 frt. érhető el. Zab 5.80—6.10 frton kelt el. Tengeri nem változott.

— **Magyar osztálysorsjáték.** A pesti magyar kereskedelmi bank váltóüzle-

tének mai hirdetésére különösen felhívjuk olvasóink figyelmét.

CSARNOK.

A szórakozott vőfény.

— Alkalmi monológ. —

Rettenetes! Borzasztó! Képzeljék csak mi történt megint velem! Igazán, ha nem lennék szentül meggyőződve, hogy vannak önök között nemcsak kárörvendő, de részvevő lelkek is: bizony még panaszkodni is szégyelném magam.

Igy azonban nyiltan beszélhetek.

Vőfény vagyok, azaz most már csak voltam, avagy nem is voltam, csak lettem volna, ha a sors szeszélye másként bánik velem.

Nyoszoló-hölgyemül egy aranyos kedélyű, barnafürtű kedves leányka volt kiszemelve, s az a boldogító tudat, hogy ezt a bájos tündérkét ama szent napon, melyen a jegyespár egymásnak örök hűséget esküszik, Isten és emberek előtt én is a magam párjának (értve nyoszolólanynomnak)mondhatom, ez a boldogító tudat a hetedik menyországba emelt. És most . . . ahelyett, hogy onnan a hetedik menyországból tekintenek le ide az önök szép társaságára, mintegy a hetedik pokolban érezem magam, s onnan vágyódom az önök menyországot pótoló kedves karuk . . . akarom mondani körükbe.

Az esküvő, melyen szerepelnem kellett volna, déli 12 órára volt kitűzve. Mitagadás: hódítani akartam, de fájdalom, ép ez okozta vesztemet. Hogy hódítási szándékom minél jobban sikerüljön, a külsőségekkel is akartam hatni (mert tartottam tőle, hogy a belsőségekkel úgy sem érnék ezélt.) Uj frakk öltönyt készítettem, új cipőt, kalapot, inget, gallért, kéköt és nyakkendőt vásároltam, s elővigyázatból, nehogy az öltöny gyűrődést kapjon s a fehérneműeket valami véletlen folytán szenny érje, mindent délelőtt 11 órára raneltem lakásomra, hol akkorra már a borbély által arcomat is rendezve hozatva, némi izgatottsággal vártam vőfény szerepemhez a kellékeket.

Hallatlan késéssel kaptam meg a stafirungomat, hihetetlen erőlködés-el, sietséggel és baklövésekkel birtam a toalettemmel így felkészülni. El sem merem mondani, mennyi apró skataztrófa váltóztatta rózsás hangulatomat egy tigris dühévé, mikorra észrevettem, hogy már háromnegyed 12-re van. Jó szerencse, hogy a bérkocsi-állomás a kapum előtt van. Lázás sietséggel ugrottam a legelsőbe: Hunyadi tér 31 — kiáltottam a kocsisnak — hanem aztán lóhalálában hajtson — toldottam hozzá.

Néhány percz múlva megérkezem, leugrom a kocsirol, berohanok a kapun s amint a lépcső fokára teszem lábamat, mintha hátulról valaki megrántott volna, ugy visszatántorodtam erre a gondolatra, hogy:

Hát a csokor holmarad?!

Homlokomhoz kaptam. Ah én ügyetlen! Gyorsan vissza a kocsishoz s vágatva el a virágáruhoz!

Midőn odaértem, oly erővel rontottam be, hogy majd betörttem a nagy üvegajtót.

— A rendelt csokrot kérem! — rivaltam a kiszolgáló hölgyre.

Folyt. köv.

Kérje
a *The Continental*
Basega Company

világhírű spanyol és portugál
borait

Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb
fűszer- és csemegé-keresked-
ségeink, valamint poharanként
az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.

Saját fiók: Budapest
17 Bössuth-Lajos és Ujvilág utca
számaiban, a Gaiety Casino-nál szemben

18-20

Legnagyobb nyeremény

legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

Az összes 50.000 nyeremény
J E G Y Z É K E.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	1 jutalom	Korona
1	1	600000
1	1	400000
1	1	200000
1	1	100000
1	1	90000
1	1	80000
1	1	70000
1	1	60000
1	1	40000
1	1	30000
1	1	25000
1	1	20000
1	1	15000
1	1	10000
1	1	5000
1	1	3000
1	1	2000
1	1	1000
1	1	500
1	1	300
1	1	200

15650 a 170, 130, 100, 50, 4

50.000 nyer. és jut. 13.100.000

melyek hat húzáshoz sorsolhatnak ki.

Rendelőlevél levágando Török A. és Tsa uraknak Budapest,

Kérek részemre I. osztályu magy. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivata-
los tervszettel együtt küldeni.

Az összeget — frt.) utánvételezni kérem) A nem tetsző töröndő.

postautalványon küldöm.

Pontos cím

A harmadik nagy magy. kir. osztálysorsjáték
nemsokára ismét kezdődik és

100,000 sorsjegyre újból 50,000 nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint
az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni
fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már általánosan
ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160.000 koronát
sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény
legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti
sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig
egy egész I-ső oszt. eredeti sorsjegyet 3.—frt.

fél " " " " 3.—

" negyed " " " " 1.50 "

" nyolczad " " " " —.75 "

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges
beküldése ellenében.

A húzások után megküldjük tisztelt vevőink-
nek a hivatalos húzási jegyzéket, hivatalos terv-
zetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A
húzások a magy. kir. kormány ellenőrzése
mellett nyilvánosan történnek és azoknál minden-
ki megjelenhetik.

Kérjük a rendelvényeket mielőbb, legkö-
szöbb azonban

f. é. november hó 5-ig
hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

m. kir. szab. osztálysorsjáték

főelárusítói

Budapest, V., Váci-kürút 4/a

Török A. és Tsa uraknak Budapest,

Alólist főelárusító által több nagy nyeresemény között

f. év márczius hó 22-én

60,000

kor.

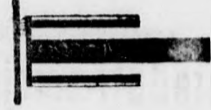

f. év április hó 6-án a

600,000

kor.

jutalomdíj fizetett ki.

LEGNAGYOBB NYEREMÉNY A LEGSZERENCSEBB ESETBEN

EGY MILLIÓ KORONA.

Első osztályu eredeti sorsjegyek áral :

egy egész
6.— frt

egy fél
3.— frt

egy negyed
1.50 frt

egy nyolczad
75 kr.

A sorsjegyeket utánvétellel küldöm, de az összeg postautalványon vagy ajánlott levélben is beküldhető. A hivatalos tervezetet minden megrendeléshez ingyen melléklek. A huzási jegyzéket minden további felszólítás nélkül a huzás megtörténte után azonnal beküldöm.

Sziveskedjék b. megrendelését mielőbb hozzám, mint a sorsjegyek eladásával megbízott főelárusítóhoz juttatni

Bihari Ede

**BUDAPEST,
Granátos-utca 14.**

HUZÁS
1998. november 17. és 18.

100,000 sorsjegy 50,000 jutalomdíj

Stowasser János

csász. és kir. udvari hangszergyáros.

Egyesegyedül szabadalmazott javított TÁROGATÓ feltalálója.

Budapest, II. Lánchid-utca 5.

Hegedűk 3, 4, 5, 6, 8 frittól feljebb.

Kijátszott régi mesterhegedűk 20, 25, 30, 40 frittól feljebb.

Gordonkák 8, 10, 12, 15 frittól feljebb.

Czimbalmok erőteljes csengő hanggal 35 frittól 300 frittig.

Tárogató 6si magyar hangszer.

Szárnykürtök és trombiták 14, 18, és 20 frt.

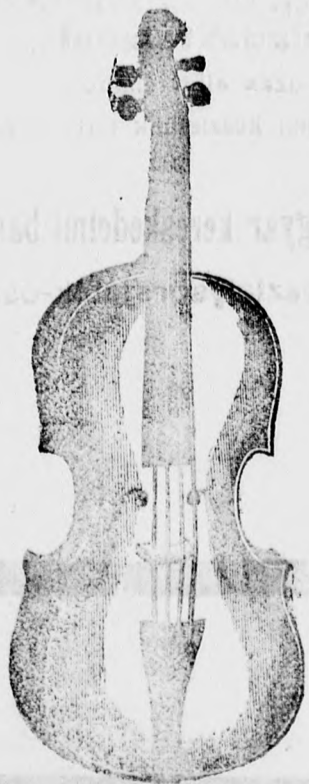
Harmonikák erős orgona hanggal 3, 4, 5, 6, 8 frittól felj.

Hegedű vonóval és tokkal 8 frt.

Javítások pontosan és legolcsóbb árban eszközölköttek.
Zenekarok részére szükséges hangszerek előnyös fizetési feltételek mellett a legjutányosabb árban szállítainak.

✿ Árjegyzékek ingyen és bérmentve ✿

Harmonikákról külön árjegyzék kérendő.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Váltóüzlete

Alapított 1841. évben.

RÉSZLENI 15 MILLIÓ FT

ALAPKAP 100 000 000 FT

Dorottya-utca 1. BUDAPEST Gizella-tér sarkán.

A NÁLUNK VÁSÁROLT
eredeti sorsjegyek
az
intézetünk bélyegzőjével
vannak ellátva.

HÚZÁS 1898. NOVEMBER 17. és 18-án.

Az eddig mutatkozó s minden várakozást felülmuló kedvező húzás eredménye, — melynek nagy része ép a mi feleinknek jutott — indít bennünket arra, hogy felhívjuk a figyelmet a most kezdődő

3-ik magy. kir. szab. osztálysorsjátékra

A játéktervezet vizsgálásánál mindenki feltétlenül meggyőződik arról, hogy ezen sorsjáték a legnagyobb nyerési esélyeket nyújtja.

A kibocsátott 100,000 drb sorsjegyből feltétlenül nyer 50,000 drb, tehát a fele.

A 3-ik sorsjáték egymást követő 6 osztályában összesen

13 MILLIÓ 160 000 korona

sorsoltatik ki, mely kizárólag a résztvevőknek jut.

A főnyeremény szerencsés esetben

1.000,000 (egy millió) korona.

A kiválóan előnyös és nyerési esélyekben bővelkedő játéktervezet folytán a magy. osztálysorsjátékot a külföldön is nagyon kedvelik és oly élénk az érdeklődés, hogy készletünk már nemsokára ki lesz merítve.

A ki tehát a most kezdődő III. magy. kir. osztálysorsjáték nyereményeiben részesedni kíván, sziveskedjék megbízását **haladéktalanul** hozzánk juttatni, mint-hogy sorsjegyeinket rendszerint már jóval a húzás előtt eladtuk.

A megbízás vétele után — a mennyiben készletünk tart — azonnal megküldjük a rendelt sorsjegyet.

A pesti magyar kereskedelmi bank váltóüzletének
osztálysorsjáték-osztálya.

Az első osztályu sorsjegyek árai:

Egy egész	.....	frt 6.-
Egy fél	.....	frt 3.-
Egy negyed	.....	frt 1.50
Egy nyolczad	.....	frt .75

NÁLUNK
2 MILLIÓ
NYERTEK

Csak oly
nyerő-sorsjegyeket
váltunk be,
melyek nálunk vásároltattak.

Mi
csak hivatalos
sorsolási jegyzéket
küldünk szét és pedig
mindjárt megjelenése után
felszólítás nélkül.